

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ-ΕΛΛΗΝΗ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : 5

ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

Εἰ ἐν Ἰλίῳ Ἑλένη ἦν, ἀπέδοντο ἂν αὐτὴν τοῖς Ἑλλήσιν οἱ Τρῶες, ἐκόντος γε ἢ ἄκοντος Ἀλεξάνδρου. Οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβῆς ἦν ὁ Πρίαμος οὐδὲ οἱ ἄλλοι Τρῶες, ὥστε τοῖς σφετέροις σώμασι καὶ τοῖς τέκνοις καὶ τῇ πόλει κινδυνεύειν ἐβούλοντο, ὅπως Ἀλέξανδρος Ἑλένη συνοικῆ. Εἰ δέ τοι καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις ταῦτα ἐγίγνωσκον, ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρῶων, μάλιστα δὲ οἱ αὐτοῦ νιεῖς, ὅποτε συμμίσγοιεν τοῖς Ἑλλήσιν, ἀπώλλυντο, Πρίαμος, εἰ καὶ αὐτὸς Ἑλένη συνῶκει, ἀπέδωκεν ἂν αὐτὴν Μενελάῳ, ἵνα αὐτὸς καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἀπαλλαγείεν τῶν παρόντων κακῶν. Ἀλλ' οὐ γὰρ εἶχον Ἑλένην ἀποδοῦναι οὐδὲ λέγουσιν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες, ὡς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι, τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος ὅπως πανωλεθρία ἀπολόμενοι καταφανῆς τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφραστεί το απόσπασμα: «Εἰ ἐν Ἰλίῳ... συνοικῆ».

Μονάδες 4

B1. Πώς τεκμηριώνει ο Ηρόδοτος την άποψη ότι η Ελένη δε βρισκόταν στην Τροία;

Μονάδες 2

B2. Πού αποδίδει ο Ηρόδοτος την αδυναμία των Τρῶων να πείσουν τους Ἕλληνες ότι η Ελένη δε βρισκόταν στα χέρια τους;

Μονάδες 2

Γ1. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

Τρῶες : γενική πληθυντικού

σώμασι : δοτική ενικού

ἀλήθειαν : αιτιατική πληθυντικού

θεῶν : κλητική ενικού

Μονάδες 2

Γ2. Να κλιθεί το ρήμα «ἦν» στον χρόνο που βρίσκεται και να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση του «λέγουσιν» στο πρόσωπο που βρίσκεται.

Μονάδες 2

Γ3. Να γίνει συντακτική αναγνώριση των υπογραμμισμένων λέξεων.

Μονάδες 4

Δ1. Να γραφούν δύο ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής, απλές ή σύνθετες, για τις λέξεις : **κινδυνεύειν, χρόνους**.

Μονάδες 2

Δ2. Να αναλυθούν οι ακόλουθες σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους : **ἀποφαίνομαι, φρενοβλαβής**.

Μονάδες 2

ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Κείμενο:

ΤΕΥΚΡΟΣ	Θεοί, ποίαν όψη αντίκρισα; Κοιτάζω την πολυμίσητη θωριά κακούργας γυναίκας, που ξεκλήρισε κι εμένα κι όλους τους Αχαιούς. Άμποτε να 'χεις την έχθρα των θεών που τόσο μοιάζεις με την Ελένη. Κι αν σε ξένη χώρα δε βρισκόμουν, ⁵ με τούτη τη σαΐτα που αλάθευτα χτυπά θ' αφανιζόσουν, για να γευτείς αυτή τη χάρη, αφού είσαι παρόμοια με του Δία τη θυγατέρα.	90 95
ΕΛΕ.	Γιατί, δυστυχισμένε, όποιος και να 'σαι, μ' αποστράφηκες έτσι και μου δείχνεις μίσος για τα δεινά που 'φερε κείνη;	100
ΤΕΥ.	Έσφαλα· η οργή με συνεπήρε πότερο απ' όσο θα ' πρεπε · η Ελλάδα βαθιά μισεί, να ξέρεις, την Ελένη· συχώρα με, κυρά, γί αυτά τα λόγια.	
ΕΛΕ.	Ποιος είσαι και από ποια χώρα εδώ φτάνεις;	105
ΤΕΥ.	Ένας από τους Έλληνες τους δόλιους.	

- ΕΛΕ. Γί' αυτό λοιπόν δε στέργεις⁶ την Ελένη.
Ποιος είσαι κι από πού; Ποιος ο γονιός σου;
- ΤΕΥ. Με λένε Τεύκρο, γιος του Τελαμώνα,
και Σαλαμίνα η γη που μ' έχει θρέψει. 110
- ΕΛΕ. Στον τόπο εδώ του Νείλου τι γυρεύεις;
- ΤΕΥ. Με διώξαν οι δικοί μου απ' την πατρίδα.
- ΕΛΕ. Θα'σαι δυστυχισμένος· ποιος σε διώχνει;
- ΤΕΥ. Ποιος άλλος; Ο πατέρας Τελαμώνας.
- ΕΛΕ. Γιατί; Κάποιο κακό θα 'ναι η αιτία. 115
- ΤΕΥ. Στην Τροία εχάθη ο Αίας, ο αδελφός μου.
- ΕΛΕ. Πώς; Δεν εχάθη απ' το δικό σου χέρι;⁷
- ΤΕΥ. Ρίχτηκε στο σπαθί του κι εσκοτώθη.
- ΕΛΕ. Μανία τον ήυρε; Αλλιώς δε θα τολμούσε.
- ΤΕΥ. Ξέρεις το τέκνο του Πηλέα, τον Αχιλλέα; 120
- ΕΛΕ. Ναι·
πήγε, όπως λεν, μνηστήρας της Ελένης.
- ΤΕΥ. Σαν αφανίστηκε, άφησε μεγάλη
για τ' άρματα του αμάχη στους συμμάχους.
- ΕΛΕ. Και πώς αυτό τον Αϊάντα έχει βλάψει; 125
- ΤΕΥ. Σκοτώθηκε που πήρε άλλος τα όπλα.⁸

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Ποιος είναι ο ξένος και πώς αντιδρά όταν βλέπει την Ελένη;

(μονάδες 4)

A2. «Κι αν σε ξένη χώρα δε βρισκόμουν, με τούτη τη σαϊτα που αλάθευτα χτυπά θ' αφανιζόσουν, για να γευτείς αυτή τη χάρη, αφού είσαι παρόμοια με του Δία τη θυγατέρα.» Ποια δικαιώματα και ποιες υποχρεώσεις έχει ένας ξένος σε ξένη χώρα;

(μονάδες 4)

B1. Να χωρίσετε το κείμενο σε τρεις ενότητες και να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο για την καθεμία.

(μονάδες 3)

B2. Να εντοπίσετε δύο παραδείγματα στο κείμενο που να δείχνουν την αντίθεση ανάμεσα στο **είναι** και στο **φαίνεσθαι**.

(μονάδες 3)

Γ1. Να σκιαγραφήσετε την Ελένη και τον Τεύκρο.

(μονάδες 6)

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Να μη χρησιμοποιήσετε χαρτί μιλιμετρέ.
6. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
7. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ